

Питання охорони і збереження культурної спадщини Криму в умовах кримської кризи, створеної Російською Федерацією в кінці лютого 2014 р., потребують термінового вирішення. Крим є тимчасово окупованою територією, і вирішення долі культурного надбання, як ніколи, залишається актуальним. Це стосується збереження культурних цінностей нерухомих пам'яток, у тому числі внесених до Списку всесвітньої спадщини UNESCO, які відтепер перебувають в управлінні російської держави. Ці питання необхідно вирішувати на державному рівні із залученням міжнародних організацій - ЄС, Ради Європи, UNESCO, які підтримують Україну і висловлюють готовність до посередництва між Україною і Росією. Своєчасним є проведення спільної наради представників влади від української і російської сторін, на які покладено захист культурних цінностей та охорона культурної спадщини і укладання спеціальної угоди з питань, котрі врегулюють статус культурних цінностей Музейного фонду України, а також культурної спадщини. Важливою, на нашу думку, є пропозиція Міністерства культури України щодо управління культурою на тимчасово окупованій території Криму за міжнародного посередництва.

Список використаних джерел

1. Кармазіна Н.В. Нариси розвитку історичного краєзнавства в Криму (1954-1991 рр.) - Сімферополь, 2005. - С. 65
2. Охорона, використання та пропаганда пам'яток історії та культури в Українській РСР/ Збірн. методичних матеріалів в 6 част. / Част. п'ята. Вивчення, охорона і спорудження пам'яток історії та культури в Криму, як один з напрямків краєзнавчих досліджень / За ред. Т.Ф. Григор'євої. - К., 1983. - С. 67
3. Довідник про діяльність організацій Українського товариства охорони пам'яток історії та культури за період з грудня 1966 року по вересень 1978 року. - К., 1978. - С.7; Памятники истории и культуры Украинской ССР. Каталог-справочник. - К.: Наук.думка, 1987. - С.274
4. Скуридин А.А. Заметки по истории паспортизации памятников города Севастополя в советский период //Праці Науково-дослідного інституту пам'яток охоронних досліджень. - Вип. 7. - К., 2012.- С.525
5. Україна - ЮНЕСКО - постійне представництво //Режим доступу [//unesco.mfa.gov.ua/Ukraine-unesco/cooperation/](http://unesco.mfa.gov.ua/Ukraine-unesco/cooperation/)

Дурдинець М.Ю., науковий співробітник
відділу організації науково-дослідної роботи
НАВС

Філософські проблеми взаємодії влади і громадянського суспільства

Сучасний етап розвитку нашої держави потребує системного вирішення проблем розбудови незалежної, правової, демократичної,

соціально-орієнтованої України. Одним з найвідповідальніших кроків у цьому напрямку є розвиток громадянського суспільства, його співрозмірність державному компоненту соціального організму країни.

За двадцять чотири роки незалежності України, ми так і не досягнули бажаного економічного, соціального, культурного, політичного та військового розвитку. Є різні причини які лежать у політичній та суспільній площині. Зараз українське суспільство переживає переломний етап державного будівництва, що супроводжується серйозною кризою майже у всіх сферах державного управління.

Цілісний дискурс багатоманітних аспектів становлення громадянського суспільства, безумовно, є однією із нагальних сучасних філософсько-політологічних проблем, особливо у такому важливому її вимірі, як правові відносини між суспільством та державою. Ця суперечність завжди була однією з головних загальнолюдських проблем незалежно від того втілювалася вона в матеріалістичну або ідеалістичну форму, надавався їй класовий, або позакласовий характер чи ні. При цьому, як правило, вирішувались питання про первинну чи вторинну взаємозалежність держави і суспільства, але використання влади як інструменту формування онтології розвиненого громадянського суспільства залишалось на другому плані, ніби то як таке, що саме собою зрозуміло.

Держава стереотипно розглядалась як суб'єкт влади, тобто як її “єдиний і законний ” володар і носій/користувач, а суспільство - як об'єкт владних впливів, з боку держави. Оскільки здебільшого проблему розподілу влади між державою і громадянським суспільством дослідники делікатно обходили мовчанням, то онтологічні, самоорганізаційні та управлінські засади останнього не аналізувалися. Натомість громадянське суспільство, є нелінійним соціальним утворенням, тобто саморозгортається за космологічними законами, саме є володарем певного обсягу прав або свобод і повинно мати “свій” сегмент правового поля. Про це свідчать соціальні революції. В Україні на це яскраво вказують події, що пов'язані з виборами Президента України 2004 року, парламенту 2006 року. Протистояння політичних сил в Україні, що сформувалось на початок 2007 року навколо Закону про Кабінет Міністрів України.

На щастя всі вищеперераховані протистояння пройшли мирно і безкровно, чого не можна сказати про революційні події кінця 2013 та початку 2014 років. Народне повстання проти тодішньої влади, здавалося найвищим проявом громадянської свідомості та небайдужості до державних процесів. Багато громадських діячів, політиків, науковців охрестили ці події «Революцією Гідності», розуміючи під цим укріплення в Україні інституту демократії, прощання з тоталітарним минулим і високу громадянську активність. Проте дана революція принесла дуже гіркі плоди для народу.

Революція, як фундаментальна структурна зміна політичної системи в ідеалі повинна призводити до покращення (еволюції). Тому для цього її лідери завжди повинні прогнозувати можливе закінчення і наслідки революції.

Запропонований Шарлем Луї Монтеске розподілу влади на три гілки (виконавчу, законодавчу, судову) не передбачав реальної участі народу в формуванні політичного життя (окрім виборів). За цією теорією народ виступає швидше - об'єктом владних повноважень, а ніж суб'єктом.

В сучасній Україні досі існує теорія розподіл влади на три гілки. Хоча академік Костицький В.В. запропонував більш правильну і дієву теорію розподіл влади на сім гілок (законодавча, президентська, контрольно - наглядова, місцевого самоврядування, виконавча, судово, атестаційна), де передбачено участь народу в якості суб'єкта здійснення владних повноважень.

Становлення ефективно діючого громадянського суспільства теоретично і практично неможливе без філософсько-політологічного, теоретичного і практичного, постійного, наполегливого, поступово інтенсифікованого з'ясування його взаємин з державою щодо нового розподілу влади і створення рівноправних владних відносин між ними у межах інтегрованого цілого - соціального організму країни.

Чи буде дієвий механізм взаємодії громадянського суспільства і влади за умови розподілу державної влади на сім гілок, ми спробуємо проаналізувати з наукової точки зору.

Повертаючись до теми революцій - як прояву громадянської активності та можливість впливу на владу не можна обійти стороною вчення Євангелія від Матфея, коли Понтій Пілат вибирав кого помилувати Ісуса Христа чи розбійника Варавву, він звернувся до народу: "Кого з двох бажаєте, щоб я відпустив вам?" Ті відповіли: "Варавву." Тому перед тим як вірити у ефективність всенародного правління потрібно врахувати психологію мас і за яким механізмом будуть прийматися і впроваджуватися в дію певні рішення.

Вільфред Парета в своїй праці «Політичний заповіт», схиляє читача до думки, що для урядування неодмінним є тільки схвалення масами, а не співпраця з ними або надання їм владного інструменту...

Після внесення змін до Конституції України в контексті надання більш ширших економічних, культурних і соціальних повноважень регіонам України, роль місцевого самоврядування буде ключовою в процесі державного будівництва. Проводячи аналіз трагічних подій які відбулися під Верховною Радою України 31 серпня 2015 року, де в першому читанні розглядалися зміни до Основного Закону України, ми вкотре переконалися в гострій необхідності розробки механізму, досягнення компромісу між народом і владою.

Ступінь наукової розробки проблеми формування громадянського суспільства засобами влади залишається низьким. Сьогодні майже відсутні публікації з цієї проблеми. І знову зіштовхуємося з тим, що одна проблема витікає з іншої. Навіть якби дане питання було дослідженим, обґрунтованим і мало в собі наукову новизну, то це ще не означає, що плоди діяльності були б використані в законотворчій, чи державотворчій діяльності.

Не вміння цінувати науковий потенціал і використовувати його надбання, призводить нашу країну до згубних наслідків. Але це вже інша тема.

Наразі залишаються невирішеними питання, пов'язані з виробленням нової єдиної парадигми впливу феномену влади на формування громадянського суспільства, що розглядається нами, яка була б здатна піднятися над полярністю класичної і некласичної парадигм влади, подолати протиріччя між концепціями “влади над ” і “влади для ”. Ці обставини посилюють актуальність проведення даного філософсько-політологічного аналізу феномену влади у взаємодії з громадянським суспільством.

Природно, коли одні дослідники вважають, що громадянське суспільство є основою для розбудови держави, а другі - відстоюють діаметрально протилежну точку зору і вимагають від сучасної держави штучно розбудовувати громадянське суспільство. Отже діалектика взаємодії громадянського суспільства та держави за посередництва феномену влади дійсно ще чекає на своїх дослідників.

Список використаних джерел

1. Костицький М.В. Юридична психологія: Навчальний посібник. - К.: Юрінком Інтер, 2000. - 400 с.
2. Костицький М.В. Філософські та психологічні проблеми юриспруденції: Вибр. наук. праці. - Чернівці : “Рута”, 2008
3. Політологія: курс лекцій [Текст] / О.О. Андреев, В.М. Кравець, Ю.Д. Мартиненко, О.В. Павлишин та ін. - К.: КНУВС, 2010
4. Філософія права: Навч.-метод. посіб. / О.О.Бандура, В.М.Вовк, М.В.Костицький, Ю.С.Симон та ін.; За ред. акад. М.В.Костицького. - К.: КНУВС, 2007

Цапко О.М., кандидат історичних наук,
доцент

Щодо необхідності розробки нової моделі реформування системи правоохоронних органів України

У сучасних умовах, коли Україна та її народ опинилися в складних політичних обставинах, коли під загрозу було поставлено сам факт існування її як держави, особливого значення набуває вирішення питань, які пов'язані з повноцінним існування основних інституцій нашої державно-правової системи.

Політичні події останніх чотирьох місяців доводять, що на шляху розбудови повноцінного громадянського суспільства України, одним із першочергових завдань є удосконалення правових й організаційних засад функціонування системи правоохоронних органів нашої держави. Саме від ефективності роботи цих органів значною мірою залежить ступінь захисту